

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียน โรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
ผู้วิจัย	มิตรชัย ไชยนาน
ปีที่ พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม 4) เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความมีประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประชากร จำนวน 325 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน การวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 การศึกษา สภาพและแนวทางในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตอนที่ 4 การประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility) และความมีประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.53 – 0.93 ค่าความเชื่อมั่น .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบวิเคราะห์เอกสารเพื่อศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกรอบแนวคิด การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม แบบสอบถาม เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม แบบตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม แบบสังเกต การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม แบบสัมภาษณ์ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม แบบสัมภาษณ์ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ สำหรับนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม แบบประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility) และความมีประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.96$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.21 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารจัดการด้านงานงบประมาณ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.14 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การบริหารจัดการด้านงานบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.25

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย 5 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) การบริหารจัดการด้านวิชาการ ประกอบด้วย 4 ประเด็นย่อย 2) การบริหารจัดการด้านงานบุคคล ประกอบด้วย 5 ประเด็นย่อย 3) การบริหารจัดการ ด้านงานงบประมาณ ประกอบด้วย 3 ประเด็นย่อย 4) การบริหารจัดการงานทั่วไป ประกอบด้วย 2 ประเด็น 5) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 6 ประเด็นย่อย องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) ประกอบด้วย 4 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) การวางแผน (Plan) 2) การลงมือปฏิบัติ (Do) 3) การตรวจสอบ (Check) และ 4) การปรับปรุง (Act) องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Outputs) ประกอบด้วย 4 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะอาชีพและเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ 2) ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงานตามหลักสูตร 3) สถานศึกษาเป็นสถานที่ฝึกงานหรือส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน 4) สถานศึกษาเป็นแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพในชุมชนขององค์ประกอบที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) เครือข่ายองค์กรภายนอก 2) การประสานงาน

3. การทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.71$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ทุกองค์ประกอบมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4. การประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility) และความมีประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.52 รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Outputs) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.57 ผลการประเมินความมีประโยชน์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Outputs) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.42 รองลงมา ได้แก่ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.45